بازرسی شد
۲۷ ۳

اخبار سیاسی
ترجمه از جراید انگلیسی
مترجم میرزا محمود

۴۱۷۷

۷۶۱۲
نمره دفتر ۱۸۷۸ کتابخانه مجلس شورای ملی
جلد پانزدهم
منجمله کتب خریداری جهة ف ۳۹۸۸

۴۲۰۹

بازدید شد
۱۳۸۲

۳۶۸۸

زبده اخباری است که از روزنامجات انگلیسی ترجمه شده از تاریخ شانزدهم ماه دسامبر الی بعد

خارطوم

شش نفر قاصدی که از جانب حکومت خاردوان با نوشتجات بجانب اردوگاه فرستاده شده بودند چون اردوی مزبور بکلی تلف و مضمحل دیده واحدی از آنها نیافتند لابدا بی نیل مقصود باینجا مراجعت کردند از قراریکه مشارالیهم بیان نمود از اردوی مذکور احدی نماند

اسکندریه

رؤسای نظامی مصر بمناسبت وقوع این اغتشاش سودان تعیین حدود جدیدی بجهة نگاهداری مملکت مصر درنظر دارند هم چنین فواید اصلی آن حدود یکی محفوظ ماندن شهر خارطوم میدانند وآنچه بنظر درآورده اند این است که یک سرحدی بمقدار هشتصد میل از جانب شرقی براکین روبجانب بحیر الملح بسوی مغرب باید ممتد شود و مقدار شانزده هزار نفر عساکر کارآزموده بجهة نگاهداری آن حدود لازم است هرچند که باعث مخارج گزاف خواهد شد لیکن جز این چاره ندیده اند

کلکته شانزدهم دسامبر

هرچند که اجزای حکومتی همگی در شهر جمع گردیده اند لیکن تا بحال مذاکره درخصوص البرت بل در میان نیاورده (ازقراریکه معلوم شد ظهور آن حرکات ناپسندیده انگلیسیان کلکته بواسطه همین البرت بل بوده) بعد از عید کریستماس شروع بمذاکره خواهند نمود (کریستماس عید تولد مسیح علیه السلام است)

وقوع اغتشاشی که در شهر بیکانیر بهم رسیده بواسطه منازعه فیمابین مهاراجه و بزرگان طایفه تهاکر است ظهور این اغتشاش در اول در شهر راجپوتانا شد و سببش این است که طایفه تهاکر ملزوم بودند براینکه محض استخدام مهاراجه مزبور مقدار معینی قشون سواره از جهة مهاراجه مذکور فراهم آورند و همگی مواجب سالیانه آنها خودشان بدهند در سنین ماضیه معمول بود که در سالی دویست روپیه بهریک از سواران سالیانه داده می شد لیکن در این اوان مهاراجه کوشش زیادی میکرد که سالیانه سواران چیزی علاوه نماید طایفه تهاکران از این مطلب ناراضی بودند چند مدتی بهمین منوال گذشت لاکن درمیان قشونهای مهاراجه و تهاکران خصومت و دشمنی درمیان بود و هر دو طایفه از همدیگر در محاذره بودند بنابر استصواب نایب الحکومه شهر راجپوتانا قوت لشکری که عبارت از سه عراده توپ و سه دسته از سوارهای دولتی و از [illegible]

وقسمتی از اردوی پیاده شهر بمبئی وجمعی از سربازان دیگر بعلاوه پانصد وپنجاه نفر سواره داوطلب در زیر ریاست جنرال بریگادر چلیلسپای بآنجا فرستاده شد که رفع این غائله را نمایند چنان بنظر میرسد که بورود سپاه بآن سرزمین جماعت تهاکران از در تسلیم واطاعت درآیند

در لشکرکشی بجانب طایفه آخا هم باجال تقدر نیم باتری توپهای کوهی که باید در این یکی دو روزه از شهر پنجاب برسد وجمعی از قشون پیاده ویکصد نفر هم پولیس سواره لازم دیده شده که باید بآنجا فرستاده شود سواره قسمت چهل وسوم در اردوگاه بالای پار احضار شده‌اند /

اخبارنگار روزنامه انگلش من مینویسد که طایفه آخا معدود وقلیلی میباشند لیکن از جانب طایفه دیگر که میسوم به میچی ومکی آنها مردمان جنگی وشجاع‌اند امداد واعانت میشوند بهمین واسطه پاره اوقات که بنا بر نافرمانی مینمایند ولشکری بجهة تنبیه وتربیت آنها فرستاده می شود از جاهای خود کوچیده بکوک آن طایفه میچی میروند / رئیس طایفه آخا مرد جاهل وعوامی نیست بلکه شخص دانا وتربیت شده میباشد که در زمان طفولیت در مدرسه زیلالی در شهر تیزپور تربیت یافته است

یوم سه‌شنبه دیوک آو کانات با زوجه محترمه خود وارد شهر پارس شدند مدت دو روز در آنجا توقف نموده عازم شهر لکنو گردیدند جنرال کورتن حاکم آنجا باستقبال دیوک معزی الیه شتافتند

پاریس شانزدهم دسامبر

دیروز مذاکره بیت المیون فرانک در مجلس شروع گردید مسیو لوکرای لایحه را ضدیت کرده چنان مصلحت دیده که رفع گفتگوی تنکن وجلب قشونهای آنجا شود لیکن مسیو فری باشاراليه همراهی نکرده / تلگرافی که مورخه دهم شهر حال از اردوی امیرال کوربت حین حرکت خود بسوی سانتای باینجا رسید ازقراریکه مظنون است شهر مذکور سالم نخواهد گذارد

ایضاً پاریس

از قرار تلگرافی که از هونگ کنگ باینجا رسیده ظاهر می شود که در شهر کانتون وسایر ولایات مستملکه خیلی ناامنی وبی انتظامی روی داده باهالی اروپ هم بنا باذیت وبدرفتاری گذارده اند

اسکندریه نوزدهم دسامبر

دیروز بیکر پاشا از قاهره بجانب خارطوم حرکت کرد که اردوی مقیمی آنجا را در زیر ریاست خود آورد ازقراریکه مسموع شد دولت انگلیس تجدید اظهار میکند که از خط سودان صرف نظر نماید / صاحب منصبی که در عوض هیکس پاشا فرستاده شده بخارطوم وارد شده / فوت هیکس در میان مردم مسلم گردیده

کلکته پادشاه برما مقدار پنجهزار نفر از قشونهای خود بجهة مقاومت یاغیان طایفه شان فرستاده

از مادرید

روزنامجات ایتالی مینویسند که این ملاقات ولیعهد آلمان با علیحضرت پاپ جز دیدنی شخصی دیگر خیالی اشتباه شد

اسلام بول

باب عالی را واهمه زیادی وارد و بر اینکه مبادا این یاغیگری سمت سودان رفته رفته بخطه عربستان و حجاز سرایت نماید لورد دوفرین بمجلس وزرای انگلستان مکرراً اظهار داشته بنابراین وضع حالیه بهتر آن است که حکومت مصر از خطه سودان صرف نظر نماید / دولت انگلیس در اول بروز این حوادث سودان همین خیال را در خاطر داشت / جمیع وزرای دولت عثمانی از این واقعه خائف اند

خارطوم بیست و یکم دسامبر

معاون لشکر هیکس پاشا که از شهر دوایم با مشارالیه روانه شده بود بدینجا مراجعت کرده شخص مذکور از اهالی معروف شهر خارطوم است تفصیل ذیل از تقریر معاون مذکور پیدا شد جنگی که اردوی همراهی هیکس پاشا با متمهدی کردند در جای نامناسبی واقع شد زمین آنجا ناهموار و پر اشجار بود بدان جهت ممکن نشد که صف آرائی و ترتیبی که معمول قشونی است کرده شود لهذا از دو طرف جنگ مغلوبه درگرفت و جمعیت اعراب بحدی زیاد بود که هر یک عسکر

بدست جمعی از اعراب گرفتار شدند با آنهمه کثرت اعراب هیچ جرحه خسته بر دل هیکس پاشا نرسیده مانند شیر در نهایت شجاعت و دلیری مشغول بجنگ گردید طپانچه رولور خود را سه مرتبه خالی کرده پس از آن دست بقبضه شمشیر برد هر چند که صاحب منصبان دیگر تن بجنگ در نمیدادند بلکه در محل امکان خود را از آن گیرودار بکنجی افکندند با وجود این هیکس پاشا آخر کسی بود که شربت مرگ را چشید / بغیر از عساکری که تلف گردیده بودند مقدار یکصد و پنجاه نفر که مجروحاً در خاک و خون میغلطیدند بنا بر حکم متمهدی آنها را از زمین برداشته شد تاکید و سفارش نمود کسی آنها را اذیت و آزاری نرساند پس از آن اسیران را نشان سایر اسرا و محبوسین دیگر داد که باعث رفع خوف و وحشت آنها گردد مستر ویزیتلی هم در آنجا محبوس بود بعد از اتمام این عمل متمهدی خود و همراهان رو بجانب دروازه العبید گذاردند جماعت اعراب از این شجاعت و مردانگی که از هیکس پاشا در میدان کارزار دیده بودند قصد کردند یک علامتی بر روی قبر مشارالیه بسازند که بطور یادگار بماند / هم در این روزها قوتی کافی از اعراب بسوی سپاه ابواب الجمعی سلتین بیگ صاحب منصب اطریشی که مأمور دارفور بود فرستاد / طایفه اعراب فارگاله را

نیز بیم داده محض نیامدن بامداد و یاری نکردن بهمراهان متعهدی آنها را تنبیه و تربیت خواهد کرد
رئیس طایفه فارگاله در جواب او اخبار داده که دارای پانزده هزار مردان جنگی هم و آذوقه هفت ساله
دارم عنقریب در مقابل توسیه آغاز جنگ و جدال خواهم کرد همچنین بطایفه عراب کبابیش
اخبار فرستاده محض اطاعت و فرمان برداری که حکومت را اجرای آن دارید شما را تعقیب خواهم نمود
درهر حال بواسطه بی کفایتی و کم بودی قشون حالیه و نرسیدن اردوی امدادی تزلزل و اضطراب زیادی
بر عموم اهالی دست داده هر روزه منتظر و چشم براه ورود اردوی مزبور میباشند
عساکری که اکنون در استحکامات هستند بهمه جهت زیاده از دو هزار نفر نخواهند بود که آنهم بواسطه بعد
مسافت و اولی انات محل اطمینان بجهة خود آنها نمیباشد اخبار دهنده مزبور خود را بلباس
تبدیل مانند اعراب بادیه نشین ساخته از آنجا فرار و بشهر العبید خود را رسانیده است

هونک کنک

اردوی فرانسه در یازدهم شهر حال از اینجا بسوی شهر سانتای حرکت کردند قوت اردوی مزبور
عبارت از شش هزار نفر قشون دولتی بعلاوه هشتصد نفر از اهالی داوطلب تنکن میباشد مظنون
است در چهاردهم همین ماه شروع بفعلیات مأموریتی خود نمایند

شهرتی که سابق براین درخصوص زهر خورانیدن پادشاه آنام در بین مردم مشهور شده بود
بصدق پیوست سیو تریکو در عوض دوکتر هرمند بجانب تنکن عازم شد

مادرید بیست و یکم دسامبر

دیروز مجلس وزرای اسپانیا مفتوح شد بعد از اندکی اعلیحضرت پادشاه اسپانیا با زوجه خود
و بعضی از مادامهای محترمه بمجلس وارد شدند اعلیحضرت معظم الیهم شروع بخطابه فرموده در کمال فصاحت
در مواد لازمه خطابه بحضار و وزرای خود القا نموده تاکیدات بلیغ درخصوص امور پولیتکی وغیره بوزرای کرام
خود ابلاغ کرد چند نفر از امنای دولت خود بعضی را نشان و برخی را کمربند زرین و چند نفری
یک نوع تاج مانند تاجهای زمان قدیم ملت ارامنه روم داد از جمله خطابه ایشان این است
که در این مسافرت بدول چهارگانه المان اطریش فرانسه بلژیک هیچگونه خیالی و غرضی جز
استقامت و استقرار روابط دوستانه دیگر مقصودی نداشته ام جز اینکه در یکی از ممالک در زمان
مراجعت باسپانیا درصورتیکه پادشاه باهالی متفق گردیده کینه باطنی خود را دربارهٔ من بکار برده
معاهده تجارتی که فیمابین ما و دولت انگلیس بسته شده از جانب دولت انگلیس هم را امضا
رسیده امید دارم که بواسطه این معاهده اسباب ترقی و پیشرفت عمل تجارت فیمابین طرفین از اینجا

خواهد شد با سایر دول اروپ هم نزدیک است معاهده در میان آورم / مخصوصاً معاهده با ممالک
متفقه امریک هم بسته خواهد شد /

پاریس

از قراریکه در اینجا مشهور است مسیو پولس فیری در این چند روزه عید تحویل سنه روانه لندن خواهد شد
که در آنجا با لورد گرانویل ملاقات نماید و از توسط کردن دولت انگلیس فیمابین دولتین فرانسه و چین
استحضاری حاصل کند امروز مخصوصاً اخبار نگار بدین مشارالیه رفته که تحقیقاتی در این باب
بعمل آورد چون که مسیو فیری ملاحظه نمود لورد گرانویل امکان بر مسافرت بپاریس ندارد لهذا
لابد شد بر اینکه خود بلندن عازم شود و هم چنین در این طرح اندازی که لورد وادینکتن بجهة
اصلاح گفتگوی دولتین مذکورتین و رفع این اغتشاشات تنکن در میان آورده مشاهده نماید

اسلامبول

از قراریکه مشهور شده بواسطه اغتشاش خط سودان باب عالی خیال دارد چند فروند کشتی جنگی خود را
بجانب بحر احمر بفرستد زیرا که اینواقعه سودان باعث بر وحشت و خوف باب عالی گردیده /
هر چند که این فقره فرستادن کشتیان به بحر احمر هنوز در مجلس اداره بحریه و اداره قورخانه بمذاکره

در میان نیامده لیکن مظنون است که اینواقعه صورت گیرد / در اینباب محل شکالی نیست
که وزرای دولت عثمانی آرزومندند که تسلط و اقتدار دولت متبوعه خود را در خط سودان
انتشار دهند و انجا را لحیطه تصرف عثمانی درآورند چنان بنظر میرسد که آنها خیال بیهوده
کرده اند و از این لشکرکشی جز خسارت پولی و جانی حاصلی دیگر نخواهند برد /
زیرا که حالت حاضره مناسبت این کار ندارد میتوان گفت زمان او هنوز نرسیده / گویا
در صورت فرستادن کشتیان خود بانجا از جانب دولت انگلیس هم در اینباب سختگیری
و ممانعتی نشود / لیکن تاکنون معلوم نیست که دولت عثمانی این حادثه وحشت آمیز را
متصدی شود / یا اینکه هنوز این فقره را در مجالس و دوایر دولت انگلیس بطور رسمی در میان
نیامده است تا مذاکره رسمی یا اخبار صحیحی در این خصوص در میان نیاید نباید باور نمود /

ویانه ۲۱ دسامبر

غالب دول اروپ خیال دارند چند فروند کشتی جنگی بجانب بحر احمر بفرستند که رعایای خود را
از سودان فراری نمایند و در کشتیان نگاهداری نمایند / و این فقره بطور اهمیت در نظر گرفته شده اند
لیکن مظنون است دولت انگلیس آنها را از این خیال باز دارد زیرا که دولت مذکوره خود بزرگترین دول اسلام

هونک کنگ

دو روز است اردوی فرانسه حمله بر شهر سانتای می برند استحکامات اطراف شهر همگی از خاک ساخته شده
تعجیل جائی را نتوانسته اند ضبط نمایند جز اینکه رشته معبرهای خندق دور شهر گرفته اند /

پاریس

تلگراف مذکور ذیل را که مورخه بیستم ماه دسامبر بود از امیرال کوربت بجهت دایره دولتی باینجا رسید
در حرکت کردن از شهر هانوی بجانب شهر سانتای قلعه فوسا که در عرض راه بود گرفتیم
در سر حد سانکوی ترتیبات لازمه بعمل آورده بسوی سانتای روانه شدیم در وقت گرفتن
قلعه مزبور را از طرف سپاه عثمان خیلی ایستادگی و مقاومت بکار برده شد لیکن اردوی ما
نهایت شجاعت و دلیری بکار برده هر چند که دشمن هم باسلحه جات خوب مسلح بودند لیکن
تاب برابری نکرده تسلیم کردند امروز بر خود شهر سانتای حمله بردیم از هفت هزار نفر قشون
همراهی ما چهار هزار درست بکار شدند دیگر لزوم بکار بردن همگی قوت لشکری خود ندیدم
تاکنون قلعه جات بدست چنین است فردا حمله بری و بحری بر شهر سانتای خواهم برد از چنان
معلوم گردید که از شهر بکنین امدادی بطرف مقابل برسد

کانتون

بواسطه ورود اردوی فرانسه در آن سرزمین باعث اضطراب عظیمی در حوالی شهر سانتای
شده / هم چنین در شهر کانتون انقلابی بهم رسیده سببش این است که چند نفری
از کشیشان یکی دینائی در آنجا بنا بر موعظه گذارده مردم را بدین مسیح دعوت میکنند لهذا
اهالی و سکنه آنجا شورش کرده چند باب از معابد را خراب و پایمال کرده اند و جماعتی را
که پیروی از کشیشان میکردند صدمه و آزار رسانیده یکنفر از مسیحیان سکنه آنجا که سر موعظه
مینمود اذیت و مزاحمت سختی رسانیده اند / یکنفر کشیش بزرگ که معروف بکاهن اعظم از
اهل روم میباشد در محافظت اردوی باینجا رسیده /
اشرار شهر کانتون که میتوان نهلیستان اینجا را خواندشان خیال یک اغتشاش بزرگی
در سر دارند زیرا که مسموع شد تعدادی کلی از باروت در یک جائی مخفی داشته اند و خیال دارند
که یکباب کلیسای مذهب کاتولیک را از هم بپاشند چون این کلیسای بسیار عالی و بزرگ
و خیلی عمارت خوش طرحی است دائماً چنینان حسادت برده در تدبیر سرنگون کردن او
هستند / لیکن بواسطه ورود چند فروند کشتی جنگی باینجا فی الجمله امنیت و آسودگی حاصل شده

پاریس

تلگرافی از امیرال کوربت بانجا رسید / بعد از دو روز محاربه در خارج شهر سانتای انفصال تشونی اتفاق افتاده عبارت از دویست و هفتاد کشته و زخمی میباشد روز شنبه به عزم شهر حمله خواهیم برد / مسیو فری در مجلس اظهار داشته که از جانب دولت چین قشون متفرقی در آنجا حاضر بوده همگی آنها طایفه سیاه علمان بوده اند / هم چنین اظهار داشت که امکان ندارد سایر دول اروپ از این واقعه تمکن ابراز عدم استرضای خود نمایند /

قاهره

از قرار خبری که از خارطوم رسیده سلسله اتفاق اعراب گسسته بلکه مبدل بنفاق گردیده است لهذا ابداً هیچ مانع و معذوری از هر قبیل آذوقه و سایر لوازمات بسواکین فرستاده میشود

مادرید

ولیعهد دولت آلمان شب بیستم ماه دسامبر از رومه (پای تخت ایتالی) عازم گردید علیحضرت کینگ هامبرت و دوک آستا با گروه انبوهی از دائره حکومتی کشوری و نظامی و اعیان بجهة بدرقه پرنس متوفی الیه حاضر گردیده بودند.

برلین

در این روزها دولتین اطریش و ایتالی محض نگاهداری رعایای خود که ساکن ممالک چین میباشند چند کشتیان جنگی خود بانجا فرستاده اند که در زمان محاربه محافظت ایشان را نمایند

سربستان

پادشاه جمع کثیری از یاغیانی که در چندی قبل گرفتار و محبوس ساخته بود از تقصیر آنها در گذشته رهائی داده لیکن تأکید کامل نموده هرگاه من بعد تقصیری بروز دهند حبس ابدی خواهند شد

قاهره بیست سوم دسامبر

از حاکم تاکا تلگرافی بحکومت مصر رسیده بتازگی در میان طوایف اعراب که در سمت سواکین و بربر تا نزدیکی شهر خارطوم شورش و ناامنی بهم رسیده جمعی از اعراب طایفه هادندوا در مقابل جمعی دیگر اسلحه برداشته زد و خورد میکنند دو نفر از روسای آنها محض استمزاج از جنرال حکمران خارطوم بدانجا خواهند آمد هم چنین تلگراف مزبور از وقوع ناامنی در تاکا هم اخبار میدهد /

پرتغال

ولیعهد دولت پرتغال که عازم انگلستان شده بود بسلامت مراجعت بشهر مادرید نمود.

مارسیل

دو روز است در کارخانه [illegible] ملاح و عمله آتش کار کشتیان منازعه روی داده قریب نهصد نفر از
دو طرف دست از کار کشیده اند لهذا اغلب کشتیان کمپانی بزرگ (گراند کمپنی)
از کار عاری مانده نمیتوانند حرکت بجائی نمایند

انگلیس و مصر

صلاح و صواب دیدی که دولت انگلیس درباره سودان بنظر درآورده مبنی بر دو شق است
شق اول اینکه حکومت مصر بطور قطع باید در این اوقات بمناسبت اینکه حوادث دست
از سودان کوتاه نماید شق دوم آنکه خط مزبور را واگذار بدولت عثمانی کند زیرا که دور از انصاف است
بگذاریم حکومت مصر در زیر این مخارج گزاف رود و حال آنکه قطعه موصوف چندان جای عمده
نیست و از حاصلات فایده مند حکومت مشارالیه نخواهد بود در زمانیکه دولت عثمانی مطالبه
و اخذ مالیات دو برابر از مصر کرد بواسطه وسعت حکومت مزبور تا سودان بود درصورتیکه از اجحاف
نظر نماید تحمل آن مقدار مالیات ستم نباید بشود تا رفع این اغتشاش قطعه سودان نشود مملکت مصر
آسوده نخواهد شد حالت نفاق که درمیان بزرگان و اجزای حکومتی بهم رسیده مزید بر علت گشته

سیگان

تلگرافی که مورخه چهاردهم ماه دسامبر بود از هوه باینجا رسیده چون کینگ تای پادشاه
سابق انام زهر خورانیده مقتولش کردند در عوض او پوک دوک بجای او بتخت سلطنت
برقرار گردید در میان اهالی شهرت یافته که میخواهند بر غارت خانه فرانسه هجوم آورند
اروپائیان آنجا از آن شهرت در وحشت و اضطراب هستند لیکن امید دارند که تدابیر و اقدامات
مجدانه مسیو شامپکس وزیر مختار مانع از این حرکات وحشیانه آنها شود لهذا یکصد
و پنجاه نفر بمعیت کپتن رادیگات از اینجا بجانب هوه فرستاده شده که عمارت خانه مزبوره را
نگاهداری نمایند رؤسای نظامی فرانسه بطور لازم میپندارند که باید باعانت اردوی
بزرگی شهر هوه را ضبط و استیلا شود

از مصر تلگراف چهارم دسامبر

بواسطه محاصره بودن شهر سواکین ممکن نبود که اطعمه و آذوقه باینجا رسانیده شود لیکن در این روز
ها قدری محاصره تخفیف یافته لهذا لوازمات از نواحی و اطراف باینجا میرسانند اخبار نگار مینویسد
رشته اتفاق اعراب از هم گسسته میشود رئیس آنها موسوم دینکا بود کشته گردیده

یونان

[illegible] دیگر از ولایات مسیحیان که موسوم به ملیسار است چند نفر مسلمانان رعایای دولت عثمانی را [illegible] بقتل رسانیده اند تا کنون بی امنی و اغتشاش در کار است لیکن آشکار نیست غالب مردم آنجا مضطرب میباشند اعلیحضرت سلطان فوتیادس پاشا را باسلامبول احضار فرموده اند که در خصوص آنجا [illegible] با ایشان مذاکره نمایند مشار الیه حاضر گردیده بعضی تکالیف راجعه بآنجا را بمشار الیه فهمانیده اند چنان بنظر میرسد که وضع سلطنت و ملک داری اعلیحضرت معظم الیه با پنج ساله گذشته خیلی تفاوت بهم رسانیده باشد

پاریس

امیرال کوربت شهر سانتای را استیلا نمود نقصان قشونی فرانسه از هر جهت بمقدار کمی [illegible] نفر مقتول و مجروح میباشد بواسطه این هنر و شجاعتی که از امیرال مشار الیه سرزده لهذا یک [illegible] نشان گراند کراس (خاچ بزرگ) از جمله نشانهای بزرگ دولت فرانسه [illegible]

از ویانه

متهدی چند نفر از کشیشان مذهب کاتولیک از خطه سودان بیرون کرده پاپ لئون [illegible]

که از جمله مشاهیر کشیشان آنجا است برخاسته دول اروپ را ترغیب در محافظت و نگاهداری مسیحیان ساکنین سودان میکند درین باب سعی های کلی بکار میبرد

مقاله ایست در خصوص مصر و سودان از یکی از روزنامه جات انگلیس ترجمه شد

در نسخه های قبل از وضع شکست خوردن هیکس پاشا و ادعای متهدی او تفصیلی نوشته ایم قاصدی که از حکومت خارطوم لسبواکین بجهة تحقیق آنکار فرستاده شده بود مراجعت کرده تحقیق نمود

آنکسانیکه انکار از جنگ کردن با متهدی دارند معلوم است در خفا با او همراه و از کردار او رضامندی دارند جای حرفی نیست که بی نظمی و اغتشاش داخله مصر باعث بر دلسردی و کم همتی عساکر مأموری سودان گردیده بلکه قشون مزبور نمیتوان اسم [illegible] نظام و سرباز کار دیده و کار آزموده شمرد غالباً جماعت غیر لشکری و مردمان متفرقه تشکیل و لباس میپوشند جمیع آنها برأی و صواب دید خود حرکت میکنند جماعت مزبور راضی نیستند دنیا را بدون مسیح ثانوی به بینند ادعای متهدی در خصوص دیانتی خود هر چند که در ظاهر خیلی سخت است لیکن بطوریکه شایسته مسلمان کامل است حرکت و رفتار نمیکنند بواسطه ضعف لشکریان مصری مأمور خطه سودان و غیره میتوان حکومت مصر را متهم داشت و لی

مدد کار شمرد   هر چند که متمهدی پیشوائی این کار را بر خود هموار نموده و خیال بد اینت
[illegible] را دارد لیکن حتی الامکان مایل نیست و سبب آن اسلحه برده بقوه اسلحه جات
کار خود را پیش ببرد   اخباری که توسط خزانه مالیه و مجلس اجتماع بر امتناع برده فروشی در روزنامه
طیمس امروز بطبع رسیده [illegible] اثبات در جمیع این وقایع میکند زیرا که این اغتشاشات بسبب عدم
[illegible] تیر برده فروشان گردیده از این عمل نامشروع خود باز مانده اند و میل آنها این است
در هر عملی که بخواهند اقدام نمایند بدون ممانعت احدی آن خیال خود را بسر رسانند /
چنان معلوم است که متمهدی با همراهان خود در این اوقات خیلی آرزومند استیلا و تصرف
کردن مصر را دارند هرگاه چنین باشد خیلی چیزها بظهور خواهد رسید / لیکن در هر حال
انگلیسان نگاهداری مصر را خواهد نمود   هم چنین دولت انگلیس بهر قدر که امکان داشته باشد
مانع از این برده فروشی خواهد شد   لیکن در استیلا و ضبط خطه سودان سعی بکار نخواهد برد
ملکراهها [illegible] که از وقایع نگار مقیم اسکندریه تازه گی باینجا رسیده حالت نفاق بی پایان و عدم
اتفاق قشون مصر که در این مأموریت با همدیگر دارند ظاهر میکنند / بدین جهة میتوانیم بگوئیم
که هیچ کاری در آنجا صورت نخواهد گرفت و رفع این اغتشاش آنجا نخواهد شد /

سر ایولین بارینگ جنرال قونسل انگلیس مقیم مصر همان خیالی را که لورد دفرین
در بیهوده بودن لشکرکشی بسودان کرده بود بخاطر آورده یقین آنرا اظهار میکند لیکن ما
امیدواری حاصل است که حکومت مصر یک نوع پولتیک پیش نهاد خود نماید که اسباب
آسایش آن نقطه گردد /   لیکن صدق مطلب این است که ما در یک سال قبل از
این نشان دادیم که حکومت مصر دارای اشخاص کاردان و با کفایت نیست جمیع علمای
کشوری و سیاسی باندک صدمه از هم دیگر پراکنده خواهند شد /
بر غالب انگلیسان از عاقبت این کار خیالات محکمی غلبه کرده / و این اشتباهی که
ما در نظر داشتیم و اهل مصر را دارای صفات تمدن میدانستیم اکنون برطرف گردید
و آن میلی که در دایر نمودن آزادی آنجا داشتیم هزاران سال است بجهة آنجا خواسته شده
لیکن مفید و مثمر نیامده /   همگی اجزای حکومتی با افکار و اشکال و خیالات مختلفه دوچار
امورات مملکتی بی نظم و بی نسق بود   تا اینکه در زمان اسماعیل پاشا و در اوایل بطرز ترتیب
آنجا نمودیم   در اینباب شکی نیست که بگوئیم توفیق پاشا در یکی از کارهای پدرش میتواند
برابری نماید   بلکه بجرأت میتوانیم بگوئیم در کارهای پدر خود نکس و ضعف بهم رسانیده

هر حکمران مستقلی در صورت آگاهی و عدم مانع میتواند یک قسم امور مملکت خود را صورت بدهد
اکنون مشار الیه در حالتیکه سلفان خود غالب کارها را منتظم و مرتب کرده اند باز هم نمیتوانند
امور خود را از روی [illegible] ورزش و دستور العمل بگذرانند   ما نخواستیم توفیق پاشا حکمرانی
[illegible] مملکت نماید بلکه [illegible] بهتری باشد که فلاحان آنجا فی الجمله سر رشته بدست آورده بتربیت
بپایند که از وضع مملکت دارای آگاهی حاصل نمایند   خدیو بدون اسباب نمیتواند
حکومت نماید   مشار الیه جز آنکه نهایت میل دارند بر اینکه اطاعت شخص مستقل مختار
که کامل العمل باشد یا پادشاه با اقتداری را نمایند/

که مانند اشخاص با اقتدار بر زیر دستان خود حکمرانی نمایند   هر چند که همین اشخاص فلاحان
این [illegible] بالطبیعت استعداد ندارند که هر نوعی آرزومند هستند در مملکت خود بتوانند حکمرانی
نمایند/   اکنون هیچ کارها در مصر بحالت بیروح و بیجانی است و در نهایت بی انتظامی و بی ترتیبی
باید همین قسم بماند تا زمانیکه دولت ذو اقتدار انگلیس حکومت حقیقی خود را در آنجا استوار
و پایدار نماید   هر چند که بنظر دولت سابق الذکر چنان میرسد که تا اینکه در امور سیاسی و کشوری
آنجا ترتیب و انتظام کاملی داده نشود نگاهداری آنجا ممکن نخواهد بود   با وجود این باید بر مصر

حکمرانی نموده ترقیات مفید و ثمری در او بکار برد   زیرا که خود توانائی و اقتدار این نظم
و ترتیب نخواهد داشت   بلکه در اینباب حاجت بقشون کم و بیشی نمیباشد از گذشته
از این قشون و اردوهای کافی داریم که جهة این کار و سایر کارهای دیگر که لزوم
باشد بکار خواهیم برد   دیگر بچه جهة ما انتظار خود را در اینباب طولانی نمائیم بلکه اعتقاد
ما این است این کار را صورت داده در پیشگاه عموم ناس آشکار نمائیم   ما باید زود
است قبل از آنکه مصریان بمحل تجارب رسیده و چشم های خود را باز نمایند و اقتدار در عملیات
و صناعت بهم رسانند تسلط و اقتدار خود را در آنجا مستقیماً استوار نمائیم که اسباب ترقی
و سر بلندی آن نقطه حاصل شود که این وظیفه ما انگلیسان در حق مصر بلکه بر کافه دنیا است
در اینجا محل تأسف است که مستر گلادستون بعضی نکات بیهوده را در خاطر می آورد
و کار را بطور سخت می پندارد که همین نکات اسباب تعویق و تأخیر عمل میشود اما مسئله هیچ یک
از دول اروپ گاهی در فکر این نکات نخواهند افتاد/ و جمیع رعایای اروپائی مقیمین مصر
که در آنجا منافع شخصی و غیره دارند متفق الکلام در این زمان حالیه رضامندی بلکه نهایت رغبت
دارند که ما انگلیسان حکومت خود را در آنجا پایدار و برقرار نمائیم که باعث رفاه حال آنها خواهد بود

و سستی و ضعیف امور مملکتی در تنزل و تخفیف کارهای عمده بیهوده و در پریشانی
خود و مالیات در حالت نقص و دچار اضطراب و ناامیدی است / در عوض اصلاح
و بهبودی آن در کار بر طرف و نابودی آن میکوشند / جمیع این تنزل و تزلزل بواسطه
تمکن نکردن زمام اختیار بنجابت خود مان است /

پاریس

از قرار اخباری که از وقایع نگار خود مقیم پاریس رسیده اینچنین که در بعضی از روزنامجات در باب
نقض نوشتن از اردوی فرانسه در استیلا نمودن شهر سانتای نشان داده بودند بی اصل است
هم چنین فقره فرستادن سر چارلس دیلک بجهت ارتباط معاهده مخفیانه فیمابین دولتین انگلیس
و چین بی اصل و بی معنی است /

تقریر صاحب روزنامه

بی هیچگونه شک و شبهه سؤال دولت چین از جانب دولت انگلیس بملاحظه و غور رسی رسیده است
هرگاه دولت انگلیس در این میانه خیال منافعی داشته باشد از هرگونه اقدامات دلواریها این
کار هیچگونه اندیشه و خیالی در قوت و قدرت خود نمی پندارد که یک اسباب منازعه فراهم
می آورد که باین آسانی و ملایمت رفع و دفع او ممکن نباشد /

هرگاه دولت چین استدعا و خواهشی از جمیع دول اروپا نماید یقین است از
گرانویل از این تکلیف زحمت افزائی که دائماً متصدی و مزاحم است دور نشده حکمی آنرا
بیهوده و مجهول است لابداً آسوده گی و فراغت حاصل خواهد کرد / هر چند که از حسن خیال
و مقصد دولتین مشار الیهما بطور کامل نا معلوم است لیکن بحسب یکی دو روز دیگر از حقیقت
خیال دو دولت مزبور آگاه و مستحضر شویم / با وجود آنهمه جدال بازی روزنامجات فرانسه
باز هم امیدواری کامل داریم که مسیو فری سد راه منافعی که بدولت فرانسه از بابت
رود احمر وارد نماید زیرا که تا بحال کلیتاً در ید تصرف دولت چین بوده است /

از طهران

کاغذی که مورخه هشتم ماه مزبور نوشته شده بود از طهران رسیده در کاغذ مذکور از ورود
قشون دولت علیه ایران در مقابل ترکمانان اخبار میدهد / سیدنا فوج مظفران
بود رو بخراسان بیاید بواسطه ورود اردوی مزبور بآن خطه لهذا از حرکت رو بآنجا صرف نظر
نموده مراجعت بمرو نمود حاکم کلات که فرزند بهبود خان است بواسطه مطالبه جریمه
قیمت بیست هزار رأس گوسفند که دولت علیه ایران در عوض گوسفندانی که ترکمانان

چاپیده اند مطالبه از او شده مشارالیه از محل حکمرانی خود گریخته فرار اً انجاک ترکمانان
درنزد است دولت ایران از نیجهت اندیشناک گردیده از خوف آنکه مبادا با ترکمانان
متفق شده رو بخراسان نماید **اعلیحضرت شاهنشاه ایران**
مستنطقین نامرقومی الیه آرام و او را ایمنی و اطمینان داده و هم در آنزمان حاکم بجنورد
با هزار سوار نزد وی فرستاده که او را مراجعت دهند /

کمیسیونر روس جهة تعیین حدود آمده اکنون در عشق آباد میباشند و منتظر ورود مامورین
دولت علیه ایران هستند که آنها چند روزی است از خراسان حرکت نموده اند

افغانستان

محمد صادق خان اخبار نگاری که از جانب وکیل روس مقیم خراسان در شهر هرات اقامت داشت
بنا بحکم امیر افغانستان او را بکابل برده اند / در روزنامجات قبل اخبار او را داده بودیم

ممالک بیرما

از قرار تلگرافهائی که باینجا (لندن) رسیده کینگ تهیبا پادشاه بیرما از استعفا
نمودن سلطنت خود پشیمان شده مجدداً سلطنت را اختیار کرد / لهذا در تسلط و اقتدار

انگلستان در انجا نکس و ضعفی روی داده از قراریکه مسموع شد قشون بزرگی از
جهة تربیت و تمشیت طایفه شان حرکت داده خواهد شد و آن قشون منقسم بسه
قسمت میگردد که یک قسمت بزرگ آنرا در زیر ریاست خود پادشاه خواهد بود
زیرا که میل دارد بشخصه متصدی این فقره گردد / علاوه بر این ایتالیائی که در جبخانه
انجا مشغولند در نهایت سرعت و استعجال اسلحه و مهمات کلی فراهم و مهیا مینمایند
مقداری کافی از تفنگهای هنری مارتینی آماده و حاضر کرده اند بواسطه سه باز کردن
خیلی از سکنه و اهالی انجا گریخته بخاک دولت انگلیس پناه آورده اند

هونگ کنگ

بموجب اخباری که از وقایع نگار رسیده از فتح قشون فرانسه [illegible] [illegible]
علمان پس از آنکه دیدند غالب قلعه جات بدست اردوهای فرانسه افتاده لابداً
راه مفری از جهة خود پیدا کرده از انجا بکوهسارها فرار نموده اند هجوم آوردن چینیان بر اردوی
فرانسه بجهة استرداد شهر سانتای مظنون نیست لیکن چنان بنظر میرسد که جماعت
آنها زیاده از این شود / از قرار تقریر خود چینیان اردوی فرانسه شکست خورده شهر سانتای بدست چینیان گرفتار آمده

از جمله مقاصد دولت روس بر هندوستان

در کتابچه که موسوم به الستوریت اس چیزکی دیستنیک که در شهر پطرسبورغ طبع گردیده
مقاله در خصوص ترتیب استیلای مملکت هندوستان درج نموده بود که در بعضی از کاغذ
نوشتجات جنرال اسکوبلف یافته و از روی همان ترتیب و دستورالعمل در سنه ۱۸۷۹ در
اراضی ترکستان درباره ترکمانان رفتار شد/

ترجمه مقاله مزبور ما باید ملاحظه نمائیم که در این اوقات در کارهای خود از جهت
کامیاب و بهره مند می شویم بطوریکه میتوانیم سلطنت و اقتدار دولت انگلیس را از قطعه
هندوستان براندازیم که بدین ربط دولت انگلیس گرفتار و دوچار مخاطرات بی پایانی
خواهد شد و این سرنگون شدن حکمرانی انگلیس در هند که بزودی واقع خواهد شد تنها
باعث ضعف تسلط او خواهد بود بلکه اسباب زوال انگلستان او هم خواهد شد/
فرضاً که خیال ما بطور دلخواه میسر و ممکن نشود و از میانه خود هندوستان آشوبی برپا
نگردد و نتوانیم بطور خاطرخواه داخل آن مملکت بشویم بازهم باید اسبابی فراهم آوریم که
نگذاریم دولت انگلیس بتواند حصه از اردوهای خود احضار اروپ نماید بلکه اورا

کتابخانه مجلس شورای ملی

لابد و ناچار کرده که حصه از اردوی اروپائی خود را به هندوستان بفرستد/
خلاصه ما قادریم که قوت دولت انگلیس را متبدل بضعف گردانیم بطوریکه دیگر
نتواند بر جائی یا مملکتی جدید از خلیج فارس تا محاذی حدود تفلیس تسلط یافته
دست درازی نماید و این محاربه را باید بامداد و اعانت اردوهای ایران
و هندوستان برپا بشود زیرا که آنها دیر وقتی است کینه و خصومت انگلیسیان
در دلهای خود دارند این لشکرکشی مبنی بر دو صورت است
اولاً لازم است بطور چابکی و تدبیرهای صائبه مذاکرات دیپلوماتیکی با
افغانستان آغاز نموده اردوی خود را با سرعت وجهی بسوی شهر کابل روانه نمائیم
ثانیاً پس از استیلای کابل فی الجمله تأملی باید نموده با اهالی هندوستان راه
مذاکره باز نموده از خیال و افکار خود آنها را آگاه و مستحضر سازیم و با هر طبقه از اهالی هند که
در اینباب متفق بشوند رابطه بهم رسانیده آنها را استمالت نمائیم/
عمده یاغیگری که در سنه ۱۸۵۷ برپا شد و آن شورش پایدار نگردید بواسطه نداشتن رئیس
کامل با کفایتی بود والا در همان اوقات دست تطاول و تصرف انگلیس

از قطعه هندوستان کوتاه و باندک حرکتی بمقاصد قلبی خود نایل میگردیدیم

و از جمله وظائف ما در اینباب یکی این است که باید قشون زیادی از سواره آسیائی بجهت خود فراهم آوریم و آنها را در زیر بیرق جلوی خود قرار داده مقدمة الجیش باشند تا تاخت و تاراج و خونریزی که در زمان امیر تیمور واقع شد مجدداً برپا نمائیم و آن اول مرتبه بود که از کوه هندوکش عبور شده بود گمان دارم همگی صاحب منصبان ما که در این کارزار با افغانستان خواهند آمد از برای فتح آنجا یا کشته شدن در این راه شوق و میل عظیمی دارند که همین خواهش و آرزوی اعلیحضرت امپراطور است از آنها و اینهم اسباب سرزنش و ملامت از جهت ما نخواهد بود هرگاه اردوی روس تماماً در این راه کشته و بیرقهای ما در میان کوه هندوکش بچنگ دشمنان ما بیفتد

صاحب روزنامه هرچند که به بعضی جهات دیگر جنرال اسکوبلف اظهار یأس و ناامیدی میکند لیکن هرگاه بموجب دستورالعمل و رفتاری که ترتیب داده سواره‌های آسیائی که بهترین سوارهای روی زمین است فراهم آورند دور نیست باین قصد و نیت خود نایل شده کامیاب گردند

پترسبورغ

روزنامه ژورنال سان پترسبورغ منطبعه شهر پترسبورغ اظهار میکند تکلیفی که دول اروپ در باب اتفاق در نگاهداری اروپائیان ساکنین چین بدولت روس نموده بودند در کمال میل و رضامندی پذیرفته گردید در جواب اظهار داشته که در وقت لزوم بهر یک از بنادر که مقتضی و ممکن باشد کشتیهای جنگی خود را بانجا خواهیم فرستاد زیرا که همین تکلیف و وظیفه نگاهداری حقوق انسانیت خواهد بود

خارطوم بیست و ششم دسامبر

بتازگی آشوب و انقلاب عظیمی در اینجا روی داده شش هزار سواره از اعراب در دور و حوالی شهر در جنبش هستند هرچند که باید ساخلویان دوایم و فاشودا همگی در ظرف ده روز باینجا وارد شوند یک فروند کشتی که در چند روز قبل از این بخارطوم رسیده بود در صورتیکه خیلی نزدیک بشهر بود اعراب یاغی او را آتش زدند جمیع مردم انتظار ورود قوت امدادی هستند که باید بزودی برسد

اسکندریه اخباری از مصر رسیده از عدم تسلط و اقتدار و ضعف حکومت خبر میدهد که نصف اقتدار او برطرف شده

ویانه ۲۶ دسامبر

بموجب اخباری که از اسلامبول رسیده دایره دولتی عثمانی خیلی سعی ها بکار برند
که شریف مکه را ترغیب نمایند برانکه یک داعیه دیانتی در مقابل متمهدی برپا کند
و دلهای مردم را از حرکات او رنجور و ملول سازد جز آنکه در مدرسه الازهر بعضی از
علمای مصر نموده اند چنان بنظر میرسد بجهات عدیده شریف این تکلیف
باب عالی را بپذیرد هم چنین وزرای عثمانی اقدامات مجدانه بکار میبرند که جلوگیری این
دافعه شورش طوایف اعراب داخله خود نمایند مبادا اسباب گرفتاری آنها گردد
یک کشتی جنگی عثمانی که مأمور سمت جزیره ماسوعا بود از جانب اهالی حبشه بی
احترامی بر حسب منصبان او رفتار شده

هونک کنک

از قرار اخباری که بلندن رسیده هر چند که اردوی منظم دولت چین در مقابله اردوی فرانسه
که بر شهر سنتای حمله بردند از جهت دفاع حاضر نبودند لیکن همان طایفه سیاه علمان ایستاده
گی کردند با وجود این از نقصانی که فرانسه ها در نوشتجات رسمی خود نشر کرده بودند

خیلی علاوه بوده است گذشته از این چینیان در کار تدارک و مهمات کافی
هستند بقدر قوه دولتشان را خوب نگاهداری نمایند

برلین

بعضی از روزنامجات اینجا مینویسند که دولت آلمان خیال دارد بتازگی روابط دیپلماتیکی
با دولت علیه ایران در میان آورد چنان بنظر که فرستاده دولت آلمان
بمادرید مانند فرستاده اسپانیا به برلین رتبه برتری حاصل نماید و سمت وزیر مختاری
باو داده شود چند روز قبل دو نفر زن که خود بلباس خانمهای محترمه ملبوس کرده
در یک دکان جواهر فروشی داخل شده در حالتیکه یکی از آن دو زن صاحب دکان را
سرگرم و مشغول کرده آن دیگری یک جعبه که در آن انگشترهای الماس زیادی
بوده بسرقت برده است تخمین قیمت آن انگشترها معادل شصت هزار مارک
میباشد حکومت شهری خیلی سعیها بکار برد آنها را بدست بیاورد
از قراریکه اخبار نگار وارشو نوشته اداره نظامی دولت روس خیلی جهد و کوشش مینماید که
فیمابین اردوهای روس خط تلگرافی بکشند که در وقت لزوم مذاکره و مخابره نمایند

شرح حال مختصری از رئیس سیاه علمان

یکی از روزنامه‌جات انگلیسی شرح حال طایفه سیاه علمان و رئیس خود که از یک روزنامه
چینی ترجمه نموده بود یافته شد که از قرار تفصیل ذیل است /
لیو یودین فو در سال [illegible] از رئیسان شهر کانتون بود اکنون قریب شصت سال از عمر
او میگذرد در قد و بالا [illegible] مستوی الخلقه ریش و موهای سر او مانند نقره کردار
و رفتار او مانند اکابر و نجبا است شخص رشید و صاحب جرأت و دارای سخاوت
[illegible] زاده‌ای است بهمین جهت اشخاص قابل و پسندیده در دور و حوالی خود جمع کرده
[illegible] برای مملکت تونگ کشی که تقریباً زیاده از بیست سال است در وقتی که در حوالی
[illegible] آشوب و انقلاب بهم رسید و اردوی دولتی رسیده آنها را شکست داده
[illegible] بافتراق نمودند لیو یودین فو از آن سرزمین بنقطه بعیده آن
مملکت اخراج کردند در سمت شمالی مملکت آنام اقامت گرفت در آنوقت پادشاه
آنام اینقدر قوه نداشت او را با تبعانش مجبوراً بیرون کند لابداً رسولی بجانب او
فرستاده اظهار حمایت و سرپرستی درباره آنها نمود لیو مشارالیه این فقره را پذیرفته قبول کرد

در آنوقت از هر جهت جماعت سیاه علمان زیاده از چند هزار نفری نبودند / هم در آنوقت
جماعت مزبور با پادشاه آنام معاهده بسته که آنها را اجازه دهد در یکی از جاهای وسیع
آن مملکت که در میان کوهستانهای تا این فوشانگی واقع است بدون آنکه با اهالی
مخلوط شوند مشغول بکشت و زراعت کردند پس از انقضای مدت سه سال [illegible]
آگاه شدند بر اینکه پادشاه آنام از ماندن آنها در آن [illegible] خوفناک گردیده از دولت
چین درخواست و طلب امداد میکند که آنها را از خاک خود بیرون نماید مبادا در امنیت
و آسایش آنجا خللی روی دهد / لیکن لیو یودین فو بنا بمصلحت طریقه [illegible] پیش
گرفته قسمی رفتار نمود که مورد مرحمت و استمالت پادشاه آنام گردیده بطوریکه پادشاه
گاو جهت کشت و تخم جهت زراعت بآنها داده امداد کاملی نمود بدین جهت لیو مشارالیه در
آنجا استقامت تامی بهم رسانیده در فکر افتاد که مردمان زیاد علاوه از آنکه داشت بر گرد
خود جمع کند بواسطه سخاوت و مهربانی او اسم نیکش در همه جا منتشر گردید / لهذا گروه
انبوهی در زیر علم خود در آورد رفته رفته طایفه زرد و سفید علمان هم در نزدیکی او جمع شدند
هم چنین خیلی از رعایای اصلی پادشاه آنام بطور رضا و رغبت بلکه در کمال میل آمده

در زیر پناه او جا گرفتند   لیوندگور به یک از آنها قطعهٔ از زمین داده که مشغول زراعت
شوند   بدین جهت جماعت آنها خیلی افزوده زراعت گاه های آنها خیلی وسعت یافت
که مساحت دویست میل از شرق تا به مغرب زراعت میشد   هم چنین قریه و قصبه جات
زیادی برپا و ساخته   لیکن مالیات و خراج به پادشاه آنام میدادند   بعد از مدت
هفتاد سال آنها در خیال افتادند که دیگر امتناع و انکار از ادای مالیات نمایند / پادشاه
آنام هم اقتدار و تسلط بر آنها نداشت که بجبر و عنف اخذ مالیات از آنها نماید   بعد از چندی
وقتی لیوبودین در عمل خود استقامت و استقلال حاصل کرده زمام اختیار حکمرانی آنجا را تماماً
بدست خود گرفت جمیع رتق و فتق لشکری و کشوری تجارت و زراعت کلیتاً در زیر حکم
خود داشت   او به میل خود احکامات بحکم خود جاری میکرد   تنبیه و تربیت او چند نوع است
کردن از زندان   [illegible]   اخراج بلد نمودن   و چوب بستن   لیکن حبس کردن و زندان
نمودن و بعضی تنبیهات از تنبیهات دیگر نمیکرد   در هر یک از قصبه و قریه جات یک نفر رئیس
کشوری و یک نفر رئیس لشکری بجهت نظم و تمشیت آنجا برقرار گردانید جوانان آنها را به تعلیم و مدرسه
گذارد   در نقاط متفرقی سیاه علمان خیلی چمن و جنگلهای متعدد و رودخانه و دره های

بیشمار هست   در این جنگلها خیلی جانوران درنده از قبیل پلنگ و گرگ بهم میرسد
بطوریکه هیچوقت اشخاص چوب و هیزم کش بدون آنکه جمعیت زیادی جمع شوند جرأت
رفتن بآن جنگلها ندارند   در آن هیچ جانوری بزیادی میمون نیست بعد از وقت
مغرب که همگی خاموش و جنگلها خالی از انسان است جمیع میمونها از مغاره و سوراخهای
خود بیرون آمده صد در صد جمع شده با نواع و اقسام بازیهائی میکنند که از حرکات آنها
خیلی اسباب ضحک و خنده و حیرت شخص میشود /

در وقتیکه طایفه سیاه علمان بآن سرزمین رفتند غالب زراعت آنها زرت و بلال بود
در آواخر فصل خزان که حاصل آنها میرسد میمونها بآن مزارع رفته غالب آنها را ضایع
و تلف میکنند   با وجود این باز هم اشخاص مهاجر نسبت باهالیکه در این سرزمین بومی بودند
خیلی نیک بختی و ثروت حاصل کرده اند   تعداد سیاه علمان حالا بیش از هشتاد هزار
نفر میباشند   طایفه زرد علمان نیز زیاده از شصت هزار نفر میباشند هم چنین طایفه سفید
علمان بیش از سی هزار نفر هستند   اهالی اصلی آن سرزمین زیاده از بیست هزار
نفر میباشند   که روی هم رفته جماعت آنها از هر جهت قریب به دویست هزار نفر میشوند

درمیان آنجماعت قریب به بیست هزار نفر جوان از هیجده الی بیست و چهار ساله دارند
... که هستند و قابل لشکری میباشند / در این اوان جماعت سیاه علمان
یک ... کوهی ضبط نموده اند در آنجا استحکامی از جهت داخله مملکت متفرقی خود بسازند
که در ... آن ... یک ... که ... دال مانند بسیار عمیق و وسیعی است بدان جهت
راه عبور و مرور کنندگان خارجه نهایت سخت و دشوار است / و سد بسیار محکم زنجیر
در اطراف آن ... بسته اند که مانع از جریان رود خانه احمر در آنجا شوند جز در وقت
... جت که باختیار خود آب را بر آنجا مسلط نمایند / فیمابین این دربند شهر تاین تو شنگ
که ... مرکز و محل تجارت ... بزرگی است واقع است این شهر بمنزله پای تخت سیاه علمان است
داد و ... ترنج و سایر حبوبات در آنجا کلی میشود / چنانکه در دو سال قبل از این
... رابطه گرانی که در شهر ... واقع شده بود فیمابین سیاه علمان و شهر کانتون
داد و ستد کلی از حبوبات بهم رسید / اکنون که گرفتار و دوچار جنگ میشوند حمل
و نقل آذوقه بخارج قدغن شده همگی آذوقه آنجا را در انبار بجهة احتیاط نگاه داشته اند
یک نفر وزیر در شهر تاین تو شنگ هست آنهم سه وزیر دیگر در زیر دست خود دارد

که هریک از وزرای مذکور بر یک طایفه از آنها حکم میکنند / هرگاه کسی از خارج
بخواهد در زمره آنها داخل شود / اولاً باید از اصل و حسب و نسب خود نشان دهد
از رابطه و علاقه که با هرکس دارد بیان نماید / و اظهار دارد که بکدام از این سه طایفه می
خواهد ملحق شود / پس از آن او را به نزد رؤسای آن قوم برده از قابلیت و استعداد
او امتحان میکنند بعد از امتحان او را یا قبول یا رد مینمایند /

این محاربه با فرانسه تا کنون در خارج از آن در بندی می شود کارهای داخله بهمان منوال
مرتب و منظوم است بدون هیچگونه اغتشاش ناملایمی / که بدین جهة باید در ...
غالب پلتیک شناسان محل تحسین بر لیوپولدین فوق باشند و او را حاکم و کاردان
قابلی بدانند /

لندن ۲۸ دسامبر

روزنامه انگلیسی یک مقاله مختصری بعنوان همت و بلند نظری در صحایف خود درج نموده
اینک مجلی از آن مختصر ترجمه و تحریر پرداخت /
سر زیرو داکش که یکی از جمله تجار اهل یونان و مقیم شهر اسکندریه است و در این اوقات
مبلغ یکهزار و سیصد لیره انگلیسی بنام اعانت و امداد ملتی نزد دیوک آو کامبرج

فرزند اعلیحضرت ملکه فرستاده که در میان اطفال ایتام و زنان بیوه از افواج بهر نحو
که مصلحت بدانند بمصرف رسانند این شخص محترم همواره ملاطفت و مهربانی خود را
درباره افواج انگلیس اظهار نموده من جمله در وقت استیلای شهر اسکندریه و ضبط
آن بدست افواج انگلیس که مشار الیه بخارج رفته پس از آن مراجعت نموده دید
جمعیت زیادی از افواج مجروح از سربازان انگلیس در انبارهای گندم که تازه
که ساخته بودند افتاده اند در عوض آنکه مطالبه حق المکان نماید یا آنکه آنها را از
آنجا بخواهد بیرون کند اظهار کمال فرح و سرور کرده بلکه غالب از تجار هم قطار آن
خود را ترغیب به اظهار یاری کردن با آنها نمود همچنین نوشته رسمی به رؤسای
اردوی انگلیس سپرده که مادام ماندن آنها در املاک متصرفی خود یک پول بجهة اجاره
نخواهم گرفت بل الاجاره که از سه هزار الی چهار هزار لیره در سال بود با آنها بخشیده
که بمصرف دوا و غذای آنها نمایند همواره رؤسای نظامی انگلیس را ملاقات
نموده تشویق در پرستاری و توجه بر آن مرضا و مجروحان میکرد هر چند روزی
یکبار خودش بعیادت آن ناخوشها رفته آنها را دلداری میداد/

در روز عید مولود مسیح سیصد دانه بوقلمون و چند دسته انگلهای رنگ برنگ
جهة انگلیسانیکه فتح و بهبودی حاصل کرده بودند فرستاد چون اعلیحضرت ملکه
از اینگونه امداد و مهربانی مشار الیها آگاه گردید ما فوق الحد پسندیده اظهار رضامندی
کامل درباره او فرموده دو لقب بزرگ که یکی سینت مایکل و دیگری سینت جارج
بود محض اظهار امتنان بجهة مشار الیها فرستادند

ویانه بیست و ششم دسامبر

بنا بر رسم هر ساله زوجه محترمه اعلیحضرت امپراطور اطریش در مجلس جشن تبریک روز
ولادت مسیح حاضر شده مراسم تبریک و تهنیت بجا آوردند
اعلیحضرت امپراطور در بازار اکسپوزیسیون امروز که مخصوص بر صنایع و حرفیات
داخله ممالک خود بود داخل شده جمیع حجرات و دکاکین و اموالی که در آنها
ملاحظه فرموده در تشویق صاحبان صنایع کوشیده کلمات رضامندی [illegible]
واری درباره آنها مرعی داشته همچنین اعلیحضرت معظم الیه خیلی تأکید و سفارش
در خصوص وسعت دادن صنایع بوسنه فرموده اند

پطرسبورغ

بنابر اعلان دولت امپراطور امری صادر شده که افواج ذاتیهٔ ممالک قفقازیه ترتیب واحد داده شود و آنها را منقسم به شش قسمت نمایند

بنابر جهات عدیده باید که مبلغ چهار ملیون بر مالیات وخراج ارضی آنجا اضافه شود و این اضافه باید بالتسویه فیمابین آن ولایات طرح گردد و سبب این علاوه نمودن بواسطه نقصانی است که از چند سال باینطرف در مالیات سرشماری بهم رسیده امپراطور حکم کرده که از تاریخ حال الی آواخر ماه ژانویه کسانیکه در دکاکین و کارخانجات کار میکنند مالیات سرشماری موقوف شود از این جهت روز بروز در گرفتن وجوه سرشماری تخفیفی بهم میرسد هم چنین در اخذ مالیات روستا و دهقانان هم تخفیف شده

فرانسه و اسپانیا

در ممالک آتام یک اعلانی بنام فرانسه و اسپانیا طبع و نشر شده اعلان نامه مزبور از حرکات غیر معتدلانه فرانسه که در شهر کوشن شینا و نسبت با اسپانیا

در ماه دسامبر سنه ۱۸۵۸ واقع و رفتار شده در اعلان نامه مزبور اظهار عدم ادای غرامت حرب از فرانسه با اسپانیا نموده لیکن بسیار ملاحظه این مغرمه را محاجه نموده اظهار ضدیت با انگلیس و دوستانه و رضامندی با فرانسه که گذشته از این بیان خوش رفتاری و نیکو کرداری فرانسه کرده از جمله بیانات او این است که در سنه ۱۸۵۹ دولت اسپانیا به دولت فرانسه اخبار در ساختن یک قونسلخانه تجارتی خود داد که بدان جهت منافع و حقوق رعایای خود مقیمین آنجا محافظت نماید دولت فرانسه بدون ممانعت دولت مزبور را گذارده در خیال پیشرفت مقاصد خود کوشید و از قرار اعلان نامه مزبور موجب ترتیبی که دولت فرانسه داده باید یک بندرگاه بزرگی بدولت اسپانیا واگذار شود در صورت دادن آن بندرگاه افکار سیاسی پیک نیکس که در مقابل اقتدار دولت انگلیس در خطه مشرق دارد برابری میکند اعلان نامه نویس زیاده اظهار تشکر و امتنان بدولت اسپانیا نموده و اجرای این کار در صورت وقوع یک معاهده جدیدی فیمابین دولتین فرانسه و اسپانیا میداند

واشینگتن

روز عید ... مسیح در حالیکه جمیع مردم مشغول اجرای رسوم آنروز بودند ناگاه حریق
... جاری شده بهمین جهة چند باب انبار آذوقه شهری و قشونی باتش فرا گرفته
... نفر سوخته چند نفری هم اذیت و آزار رسیده است مقدار ضرری که در اینباب
وارد آمده تقریباً یک بلیون و نیم بپول ایران است

... بیست و هشتم دسامبر

یکهزار و سیصد نفر از قشون مصری بدون آنکه در راه احدی از اعراب به ایشان [illegible]
... وارد شهر خارطوم شده اند بدین جهة اکنون قوت ساخلویان خارطوم
... از چهار هزار نفر خواهند بود موجب اخبار تلگرافی که از حاکم دانقولا بجدیور رسیده
از قراریکه از طایفه ... کبابش تحقیق شده نقصان پیروان متمهدی در این محاربه
آخری عبارت از چهل هزار نفر بوده نقصان و تلفیات اردوی مصری زیاده از
چهار هزار نفر نبوده باقی مانده کان عسکر مصری اکنون در شهر برکت هستند که از
حیثیت آب و آذوقه آسوده میباشند یکی از زنان متشخصه طایفه کبابش که بدست

متمهدی گرفتار و بعد از آن بهزار جان کندن از شهر الابیض فرار کرده اخبار
میدهد که متمهدی در حالت تشویش و خوف عظیمی است از طوایف دور و نزدیک
طلب امداد و یاری میکند لیکن کسی اجابت او نمیکند ... متعلقان
خود را بجای دوری که خالی از ترس است روانه نموده
از حاکم مینا تلگرافی بجدیور رسیده براینکه یک نفر جاسوس از جانب متمهدی که
مدت سه ماه بود غایب البلد گردیده در اینجا گرفتار ... خیال روانه
شدن بسوی مصر و قصد مکه داشته است

از قراریکه اخبار نگار اسکندریه نوشته طوایف اعراب ... که در سمت
شمالی سواکن واقع است هجوم آورده آنجا را تاخت و تاراج کرده اند ...
یک کشتی جنگی بانجا فرستاده که قشون ساخلوی ... اهالی آنجا را نجات داده ...

پیترسبورغ

از قراریکه در اینجا مشهور است خیال کشیدن یک خط راه آهنی که از ترکستان بسوی خیوه از
راه بخارا عبور کند در میان است محض تقویت و توسعت عمل تجارت روس فیمابین آسیای مرکزیه

پترسبورغ

وعده‌ای که وزیر مالیه در خصوص جلب نمودن مبلغ سی ملیون روبیل کاغذی از میانه مردم و رفتن
آنها داده بود که در ابتدای شروع گرفتن قرض طلا واقع خواهد شد امروز که به ثبت و تنظیم
رسانیده بود به وعده خود وفا نمود اولاً جمیع آن اسکناسها بواسطه جمعی از اجزای
وزارت مالیه و وکلای تبدیل و تغییر پول تصحیح و ترتیب نموده با امضا و ثبت رسانیده
ثانیاً در حالتیکه جمعی از اکابر و اعیان سلطنت حضور داشتند در حیاط بانک
مملکتیه آنها را آتش زدند این اول دسته از اسکناس است که حسب الامر امپراطور
آتش زده شد بعد از این هم مظنون است خیلی ملیونها روبیل کاغذی از میانه دست
[illegible] مردم جمع نمایند /

روس و بلغاریا

دولتین آلمان و اطریش خود از ماده گفتگوی رومانیا به دور کشیده مداخله در این کار
بر خود گوارا و سزاوار نمیدانند چنان بنظر میرسد که فاصله فیمابین دولت روس
و امارت بلغاریا خیلی شبیه بفاصله فیمابین دولتین روس و چین باشد /

هرچند که پرنس مارتین برگ در زمان محاربه با عثمانی کمال خدمت و نهایت
جان فشانی بعمل آورده از غالب صاحب منصبان دیگر زیاده بروز و ظهور
خدمتگذاری کرده باوجود این هنوز در منصب رتبه او برتری و رفعتی داده
نشده اکنون مدت یک سال و نیم است که بمنصب ... که شنیده‌ام بهتر که
فی الحقیقه این منصب در خور شایسته آنهمه جان فشانی نخواهد بود /

پاریس

بتازه گی اخباری از تنکن نرسیده جز اینکه روزنامه [illegible] در جریده خود
درج نموده که دولت چین بدولت فرانسه اخبار از تنخواهش که ... هندی یکی
طرح و وضع جدیدی میباشد / حالت اهالی تنکن در اضطراب است

ترجمه و تحریر جان نثار میرزا
محمود کازرانی مترجم
انگلیسی

۴۳۰۹

خطی - فهرست شده

۳۶۸۸